# Doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich zo stanovísk podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov k zámeru navrhovanej činnosti „Greenland Nové Košariská obytná zóna technická a dopravná infraštruktúra“, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná činnosť má posudzovať podľa uvedeného zákona.

**1. Stanovisko Okresného úradu Senec, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej vodnej správy, list č. OU-SC-OSZP-2024/011786-002, zo dňa 05. 04. 2024**

1. Stavba musí byť v súlade so záväznou časťou ÚPD obce Dunajská Lužná.
2. Ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ust. vyhlášky MŽP SR č. 556/2002 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona, spolu súvisiace právne predpisy a technické normy.
3. Vzhľadom k tomu, že sa záujmové územie nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových vôd a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob a preto je potrebné dodržať podmienky § 31 a § 39 vodného zákona a zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov-a to najmä: - v zmysle § 3 zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov obmedzenia činností sú: ods. 1) v chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových vôd a podzemných vôd. ods. 2) v chránenej vodohospodárskej oblasti musia byť hospodárske záujmy, výrobné záujmy, dopravné záujmy a iné záujmy zosúladené s požiadavkami podľa odseku 1 a musia byť premietnuté v koncepciách rozvoja územia a v územnoplánovacej dokumentácii.
4. Pri umiestňovaní a realizácii stavby žiadame rešpektovať jestvujúce inžinierske siete, vodárenské zdroje, prírodné liečivé zdroje, vodné toky a nádrže a ich ochranné pásma, resp. zohľadnené požiadavky ich vlastníkov a prevádzkovateľov.
5. Budú rešpektované ochranné pásma podzemných rozvodov závlahovej vody a požiadavky ich správcu.
6. Napojenie sa na verejný vodovod a verejnú splaškovú kanalizáciu bude možné až po odsúhlasení s ich vlastníkom a prevádzkovateľom a uzatvorení zmlúv na napojenie sa a na odvádzanie splaškových vôd.
7. Žiadame dodržať ustanovenia zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach, najmä § 3 bod (2) „Vlastníkom verejných vodovodov a verejných kanalizácií môže byť z dôvodu verejného záujmu len subjekt verejného práva. Ak výstavbu verejných vodovodov a verených kanalizácií zabezpečujú právnické osoby, ktoré nie sú subjektmi verejného práva, podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia je zmluva o budúcej zmluve o prevode vlastníckeho práva k dotknutej stavbe medzi jej vlastníkom a subjektom verejného práva a podmienkou pre vydanie kolaudačného rozhodnutia je zmluva o prevode vlastníctva verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie medzí vlastníkom stavby a subjektom verejného práva. Na verejnom vodovode alebo verejnej kanalizácii nemôže vzniknúť vecné bremeno, záložné právo ani práva s podobným obsahom a účinkami v prospech iného ako subjektu verejného práva.“

8. Podľa § 15 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach), vlastníci verejných vodovodov prevádzkovo súvisiacich upravia vzájomné práva a povinnosti v písomnej zmluve, tak aby sa zabezpečilo kvalitné a plynulé prevádzkovanie verejného vodovodu.
9. Podľa § 16 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach), vlastníci verejných kanalizácií prevádzkovo súvisiacich upravia vzájomné práva a povinnosti v písomnej zmluve, tak aby sa zabezpečilo kvalitné a plynulé prevádzkovanie verejnej kanalizácie.
10. Mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane, b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm v zmysle § 19 ods. 2 zákona 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.
11. Možnosť napojenia na verejný vodovod musí byť odsúhlasená vlastníkom a prevádzkovateľom jestvujúceho verejného vodovodu, napojenie na verejný vodovod je možné len na základe písomnej zmluvy uzatvorenej s vlastníkom verejného vodovodu (§ 22 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach).
12. Možnosť napojenia na jestvujúcu verejnú splaškovú kanalizáciu musí odsúhlasiť vlastník verejnej splaškovej kanalizácie a jej prevádzkovateľ, napojenie na verejnú kanalizáciu je možné len na základe písomnej zmluvy uzatvorenej s vlastníkom verejnej kanalizácie (§23 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach).
13. Dažďové vody nesmú byť zaústené do splaškovej kanalizácie.
14. Vypúšťanie vôd z povrchového odtoku je možné povoliť len po predchádzajúcom zisťovaní podľa § 37, ods. 1 vodného zákona. Predchádzajúce zisťovanie musí byť zamerané najmä na preskúmanie a zhodnotenie hydrogeologických pomerov príslušnej oblasti, zhodnotenie samočistiacich schopností pôdy a preskúmanie a zhodnotenie možných rizík znečistenia a zhoršenia kvality podzemných vôd.
15. Dodržať podmienky stanoviska Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p.

*Doplňujúce informácie:*

1. *Navrhovaná činnosť je v súlade so záväznou časťou ÚPD obce Dunajská Lužná.*
2. *Ide o zákonnú povinnosť navrhovateľa dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy platné na území Slovenskej republiky, pričom v rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti budú dodržiavané ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a súvisiace právne predpisy a technické normy. Vyhláška MŽP SR č. 556/2002 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona bola zrušená.*
3. *Výstavbou a prevádzkou navrhovanej činnosti budú dodržané požiadavky kladené na stavby umiestňované v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, pričom sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových vôd a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob, pričom budú dodržané podmienky § 31 a § 39 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákonov č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a 525/2023 Z. z., ktorým*

*sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Navrhovaná činnosť nepatrí medzi zakázané činnosti v zmysle § 3 zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákonov č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a 525/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Výstavbou a prevádzkou navrhovanej činnosti bude zabezpečená účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových vôd a podzemných vôd.*

4. *Pri umiestňovaní a realizácii stavby budú rešpektované jestvujúce inžinierske siete, vodárenské zdroje, prírodné liečivé zdroje, vodné toky a nádrže a ich ochranné pásma, resp. zohľadnené požiadavky ich vlastníkov a prevádzkovateľov.*
5. *Pri umiestňovaní a realizácii stavby budú rešpektované ochranné pásma podzemných rozvodov závlahovej vody a požiadavky ich správcu.*
6. *Napojenie sa na verejný vodovod a verejnú splaškovú kanalizáciu bude po odsúhlasení s ich vlastníkom a prevádzkovateľom a uzatvorení zmlúv na napojenie sa a na odvádzanie splaškových vôd.*
7. *Ide o zákonnú povinnosť navrhovateľa dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy platné na území Slovenskej republiky, pričom v rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti budú dodržiavané ustanovenia zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, najmä § 3 bod (2) „Vlastníkom verejných vodovodov a verejných kanalizácií môže byť z dôvodu verejného záujmu len subjekt verejného práva. Ak výstavbu verejných vodovodov a verených kanalizácií zabezpečujú právnické osoby, ktoré nie sú subjektmi verejného práva, podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia je zmluva o budúcej zmluve o prevode vlastníckeho práva k dotknutej stavbe medzi jej vlastníkom a subjektom verejného práva a podmienkou pre vydanie kolaudačného rozhodnutia je zmluva o prevode vlastníctva verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie medzí vlastníkom stavby a subjektom verejného práva. Na verejnom vodovode alebo verejnej kanalizácii nemôže vzniknúť vecné bremeno, záložné právo ani práva s podobným obsahom a účinkami v prospech iného ako subjektu verejného práva.“*
8. *Ide o zákonnú povinnosť navrhovateľa dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy platné na území Slovenskej republiky, pričom v rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti budú dodržiavané ustanovenia zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a to aj § 15 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, že vlastníci verejných vodovodov prevádzkovo súvisiacich upravia vzájomné práva a povinnosti v písomnej zmluve, tak aby sa zabezpečilo kvalitné a plynulé prevádzkovanie verejného vodovodu.*
9. *Ide o zákonnú povinnosť navrhovateľa dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy platné na území Slovenskej republiky, pričom v rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti budú dodržiavané ustanovenia zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a to aj § 16 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, že vlastníci verejných kanalizácií*

*prevádzkovo súvisiacich upravia vzájomné práva a povinnosti v písomnej zmluve, tak aby sa zabezpečilo kvalitné a plynulé prevádzkovanie verejnej kanalizácie.*

10. *V rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti budú dodržané pásma ochrany vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie v zmysle § 19 ods. 2 zákona 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.*
11. *Možnosť napojenia na verejný vodovod bude odsúhlasená vlastníkom a prevádzkovateľom jestvujúceho verejného vodovodu, napojenie na verejný vodovod bude len na základe písomnej zmluvy uzatvorenej s vlastníkom verejného vodovodu podľa § 22 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.*
12. *Možnosť napojenia na jestvujúcu verejnú splaškovú kanalizáciu bude odsúhlasená vlastníkom verejnej splaškovej kanalizácie a jej prevádzkovateľ a napojenie na verejnú kanalizáciu bude len na základe písomnej zmluvy uzatvorenej s vlastníkom verejnej kanalizácie podľa § 23 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.*
13. *Dažďové vody nebudú zaústené do splaškovej kanalizácie.*
14. *Vypúšťanie vôd z povrchového odtoku bude na základe povolenia podľa osobitných predpisov, ktorému bude predchádzať zisťovanie podľa § 37, ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, pričom predchádzajúce zisťovanie bude zamerané najmä na preskúmanie a zhodnotenie hydrogeologických pomerov príslušnej oblasti, zhodnotenie samočistiacich schopností pôdy a preskúmanie a zhodnotenie možných rizík znečistenia a zhoršenia kvality podzemných vôd.*
15. *Výstavbou a prevádzkou navrhovanej činnosti budú dodržané podmienky vyplývajúce zo stanoviska Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p.*

**2. Stanovisko Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik, Povodie Dunaja, odštepný závod, list č. SVP 3237/2024/4, zo dňa 08. 04. 2024**

1. *Ide o zákonnú povinnosť navrhovateľa dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy platné na území Slovenskej republiky, pričom v rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti budú dodržiavané ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a súvisiace právne predpisy a technické normy*. Vzhľadom k tomu, že navrhovaná činnosť má byť umiestnená v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, v rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti sa bude dbať na zvýšenú ochranu podzemných a povrchových vôd, ktorá je zakotvená aj v zákone č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
2. Vody z povrchového odtoku (dažďové vody) požadujeme odvádzať, resp. zadržiavať výlučne v rámci vlastného stavebného pozemku, bez prípadného odtoku na susedné pozemky.
3. Pri návrhu koncepcie nakladania s dažďovými vodami z tejto rozvojovej lokalite požadujeme v maximálnej miere zadržať vodu v území a využiť disponibilnú infiltračnú schopnosť miestneho horninového prostredia (vytvárať vodné plochy, retenčné priestory, resp. infiltračné nádrže). Zadržané dažďové vody je možné využiť aj ako úžitkovú vodu na závlahu navrhnutej zelene a znížiť tak prevádzkové náklady objektu, znížiť prašnosť a ochladiť prostredie v letných mesiacoch.
4. Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v riešenom území požadujeme použiť minimálne 5 - ročnú, 15 - minútovú návrhovú zrážku (t = 15 min., i = 180,0 $l.s^{-1}.ha^{-1}$) a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácii K = 1, aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre prívalovú zrážku. Uvedená sprísnená požiadavka

vyplýva z dôvodu prebiehajúcej klimatickej zmeny a zvyšovania extrémnosti prívalových zrážok a nebezpečenstva vzniku lokálnych záplav.

5. V prípade vybudovania parkovacích miest pre 5 a viac motorových vozidiel musia byť dažďové vody zaústené do odlučovača ropných látok.
6. Odvádzanie vôd z komunikácií a parkovísk do povrchových a podzemných vôd musí byť v súlade s Nariadením vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Pred zaústením do povrchových a podzemných vôd požadujeme, aby odlučovače ropných látok na vyústení vyčistených zrážkových vôd dosahovali v ukazovateli NEL hodnotu do 0,1 mg/l.
7. Odpadové splaškové vody z rozvojových lokalít požadujeme v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách napojiť na splaškovú kanalizačnú sieť s následným odvedením do ČOV, čo je podmienkou pre akýkoľvek rozvojový stavebný zámer.
8. Pri rekonštrukcii trafostanice žiadame dodržať ustanovenia vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

*Doplňujúce informácie:*

1. *Pri riešení zámeru požadujeme rešpektovať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Územie sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, na základe čoho požadujeme dbať na zvýšenú ochranu podzemných a povrchových vôd, ktorá je zakotvená aj v zákone č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákonov č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a 525/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.*
2. *Vody z povrchového odtoku (dažďové vody) sa budú odvádzať, resp. zadržiavať výlučne v rámci vlastného stavebného pozemku, bez prípadného odtoku na susedné pozemky.*
3. *V rámci nakladania s dažďovými vodami z navrhovanej rozvojovej lokality sa bude v maximálnej miere zadržiavať voda v území a využije sa disponibilná infiltračná schopnosť miestneho horninového prostredia. Zadržané dažďové vody sa budú využívať aj ako úžitková voda na závlahy navrhnutej zelene, čím sa znížia prevádzkové náklady objektu, zníži sa prašnosť a ochladí sa prostredie v letných mesiacoch.*
4. *V rámci projektových dokumentácií pre povoľovanie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov bude pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v riešenom území použitá minimálne 5 - ročná, 15 - minútová návrhová zrážka (t = 15 min., i = 180,0 $l.s^{-1}.ha^{-1}$) a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácii K = 1, aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre prívalovú zrážku.*
5. *Z navrhovaných parkovacích miest pre 5 a viac motorových vozidiel budú dažďové vody zaústené do odlučovača ropných látok.*
6. *Odvádzanie vôd z komunikácií a parkovísk do povrchových a podzemných vôd bude v súlade s NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z.. Pred zaústením do povrchových a podzemných vôd budú odlučovače ropných látok na vyústení vyčistených zrážkových vôd dosahovať v ukazovateli NEL hodnotu do 0,1 mg/l.*

7. *Odpadové splaškové vody z navrhovanej činnosti budú v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) napojené na splaškovú kanalizačnú sieť s následným odvedením do ČOV.*
8. *Pri rekonštrukcii trafostanice budú dodržiavané ustanovenia vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd v znení vyhlášky MŽP SR č. 76/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.*

**3. Záväzné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hl. mesto so sídlom v Bratislave, list č. RÚVZBA/OHŽPaZ/5862/9189/2024, zo dňa 03. 04. 2024**

V rámci doplňujúcich informácií posúdiť kumulatívny nárast hluku z navrhovanej činnosti na súvisiacich prístupových komunikáciách vo vzťahu k existujúcej zástavbe v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

*Doplňujúce informácie:*

*V prílohe týchto doplňujúcich informácií Vám predkladáme akustickú štúdiu (Ing. Vladimír Plaskoň, EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., 05/2024), ktorá bola vypracovaná pre potreby navrhovanej činnosti a z ktorej vyplýva, že posudzované územie záujmovej časti obce Dunajská Lužná v okolí miestnej obecnej komunikácie je podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí zaradené do II. kategórie chránených území s prípustnou hodnotou 50 dB cez deň a večer a 45 dB v noci. V súčasnosti je obytné územie v riešenej lokalite obce zaťažované dopravným hlukom, ktorý pred oknami obytných budov neprekračuje prípustnú hodnotu v referenčnom intervale deň, večer a noc. Po realizácii navrhovanej činnosti v jestvujúcom obytnom území sa predikciou zistil nárast dopravného hluku na ulici Jasná o menej ako 2 dB v závislosti od vzdialenosti výpočtového bodu od vozovky ulice. Uvedený nárast hluku je z hľadiska subjektívneho vnímania sluchom zanedbateľný, z objektívneho hľadiska sa tento nárast pohybuje v rámci neistoty bežného merania hluku. Prípustná hodnota hluku v jestvujúcom obytnom území nebude prekročená ani po realizácii navrhovanej činnosti. Predikciou zistené imisné hodnoty hluku z dopravy pred fasádami budov navrhovaných rodinných domov nebudú prekračovať prípustné hodnoty hluku stanovené pre II. kategóriu chránených území. Prevetrávanie navrhovaných rodinných domov postačuje prirodzeným spôsobom otváravými oknami bez výrazného zníženia akustického komfortu. Navrhovaný objekt materskej školy nebude zasahovaný nadmerným hlukom z dopravy počas dennej doby používania jeho priestorov. Posudzovaný stav navrhovanej činnosti vyhovuje požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pre vonkajšie a vnútorné chránené prostredie dotknutého územia.*

**4. Vyjadrenie Združenia domových samospráv, ktoré bolo zaslané e-mailom dňa 18. 03. 2024:**

Namieta porušenie základnej zásady ochrany životného prostredia podľa § 12 zákona o životnom prostredí č. 17/1992 Zb. v dôsledku čoho zámer nevyhodnocuje vplyvy na životné prostredie spôsobom predpokladaným osobitnými právnymi predpismi určenými na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia s priamym následkom nedodržania účelu zisťovacieho konania podľa § 2 písm. a), písm. b) a písm. e). Spracovaný zámer nezabezpečuje vysokú a účinnú ochranu životného prostredia a neprispieva tak k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a následného schvaľovania projektov; nezistili a neopísali sa všetky priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti v dôsledku čoho, s nezískal odborný podklad pre nasledujúce povoľovacie procesy.

*Doplňujúce informácie:*

*Z uvedeným tvrdením nesúhlasíme, keďže predmetný zámer navrhovanej činnosti je spracovaný podľa prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon"). V rámci predmetného zámeru navrhovanej činnosti sú vyhodnotené vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredie a obyvateľov ako aj jeho zdravie. Ani jeden z oslovených subjektov štátnej správy a verejnej správy, ktorí zaslali stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti sa v rámci neho nevyjadrili, že by zámer navrhovanej činnosti nespĺňal náležitosti zákona alebo, že by nejaké vplyvy navrhovanej činnosti boli zle alebo chybne vyhodnotené. Žiadny subjekt štátnej správy a verejnej správy, ktorý zaslal stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti nežiadal posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona. Máme za to, že celé zisťovacie konanie prebehlo tak, že bol naplnený účel zákona a teda, že boli zistené, opísané a vyhodnotené priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, objasnené a porovnané výhody a nevýhody navrhovanej činnosti a to aj v porovnaní s nulovým variantom, boli určené opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia a bol získaný odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.*

Odborné pripomienky a otázky v súvislosti s projektom:

1) V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.

   Pýta sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?

*Doplňujúce informácie:*

*Ako navrhovateľ nevieme aké všeobecne záväzné právne predpisy budú platné v rokoch 2035 až 2050 na území Slovenskej republiky a preto nami navrhovaná činnosť je projektovaná v súvislosti so súčasnými požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov platnými na úrovni Slovenskej republiky pre nami navrhovanú činnosť. Na druhej strane si však uvedomujeme aktuálne problémy a postupný trend vývoja ochrany životného prostredia a aj dopady globálnych hrozieb. Z hľadiska ochrany ovzdušia sa v rámci navrhovanej činnosti nenavrhuje nový stredný alebo veľký zdroj ZZO, na vykurovanie nie je potrebné spaľovanie zemného plynu, pričom ako zdroj*

*tepla pre prípravu TÚV a vykurovanie, resp. chladenie je uvažované s médiom elektrická energia, pričom je predpoklad využívania aj tepelných čerpadiel. Taktiež nie je vylúčené používanie solárnych kolektorov. V rámci podpory biodiverzity a zadržiavania vody v území bude realizovaná výsadba vzrastlých drevín, čím sa zvýši počet drevín v predmetnom území a dažďové vody zo spevnených plôch a striech budú odvádzané na predmetných pozemkoch do vsaku, resp. budú využívané na polievanie zelene v prípade parkovacích plôch budú osadené ORL. Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov. Termín najlepšie dostupné techniky („Best Available Techniques", BAT) bol zavedený do slovenskej legislatívy zákonom č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa transponovala smernica Rady Európskej únie 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia v znení neskorších zmien a doplnkov (Integrated Pollution Prevention and Control Directive – IPPC Directive). Smernica Rady Európskej únie 96/61/ES bola v roku 2008 zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/1/ES, ktorá bola nahradená aktuálne platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/ES o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia). Dňa 15. marca 2013 vstúpil do účinnosti nový zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Výsledkom výmeny informácií o aktuálnom vývoji najlepších dostupných techník a odvodených emisných limitoch pre dané odvetvie sú referenčné dokumenty BAT (BREFs). Navrhovaná činnosť nebude povoľovaná podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Navrhovaná činnosť bude povoľovaná stavebným úradom obce Dunajská Lužná a Okresným úradom Senec, odborom starostlivosti o životné prostredie. Keďže referenčné dokumenty BAT (BREFs) nie sú spracované pre navrhovaný typ činnosti, preto nie je možné vyhodnotiť navrhovanú činnosť podľa BAT.*

2) Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) a možnosti jej uplatnenia.

   ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie).

Podľa čl. 6 ods. 4 Aarhuského dohovoru „Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.“; podľa čl. 6 ods. 5 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.“. Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať v prospech jeho zlepšovania a ochrany.

Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework), ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná“ metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného“, druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia).

V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra.

V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu“.

Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)? Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

*Doplňujúce informácie:*

*Navrhovaná činnosť je v súlade s Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2023 – 2027 (s výhľadom do roku 2030) a Programom rozvoja obce Dunajská Lužná na obdobie 2023 – 2030.*

*Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov. Práva a povinnosti verejnosti sú zadefinované v zákone. Máme za to, že v rámci predmetného zisťovacieho konania nedošlo k nejakým zásahom do práv verejnosti v rozpore so zákonom. Príslušný orgán informoval verejnosť zverejnením dokumentácie prostredníctvom webovej adresy www.enviroportal.sk a vyvesením upovedomenia o začatí konania na úradnej tabuli. Podľa § 23 ods. 3 zákona dotknutá obec do troch pracovných dní od doručenia zámeru navrhovanej činnosti informuje o ňom verejnosť na úradnej tabuli obce a zároveň oznámi, kde a kedy možno do zámeru nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať. Zámer musí byť verejnosti sprístupnený najmenej po dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení. V prípade ak verejnosť prejaví záujem v rámci zisťovacieho konania môže podľa § 23 ods. 4 zákona doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od zverejnenia zámeru na webovom sídle ministerstva alebo od zverejnenia oznámenia podľa § 23 ods. 3 zákona.*

*V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Realizácia navrhovanej činnosti bude v intenciách udržateľného socio-hospodárskeho rozvoja a súčasne nedôjde k zásahom do práv na priaznivé životné prostredie dotknutého obyvateľstva. Všetky relevantné subjekty, ako aj verejnosť sa mali možnosť vyjadriť k zámeru navrhovanej činnosti v rámci predmetného zisťovacieho konania podľa zákona. Z hľadiska ochrany ovzdušia sa v rámci navrhovanej činnosti nenavrhuje nový stredný alebo veľký zdroj ZZO, na vykurovanie nie je potrebné spaľovanie zemného plynu, pričom ako zdroj tepla pre prípravu TÚV a vykurovanie, resp. chladenie je uvažované s médiom elektrická energia, pričom je predpoklad využívania aj tepelných čerpadiel. Taktiež nie je vylúčené používanie solárnych kolektorov. V rámci podpory biodiverzity a zadržiavania vody v území bude realizovaná výsadba vzrastlých drevín, čím sa zvýši počet drevín v predmetnom území a dažďové vody zo spevnených plôch a striech budú odvádzané na predmetných pozemkoch do vsaku, resp. budú využívané na polievanie zelene v prípade parkovacích plôch budú osadené ORL.*

*Pri posúdení boli brané do úvahy kumulatívne a synergické vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, tak ako je to popísané v samotnom zámere navrhovanej činnosti. Podľa § 12 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia a medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností. Uvedený § teda pojednáva o určovaní medzných hodnôt zákonodarcami v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov. V rámci prípravy zámeru navrhovanej činnosti, čo sa odzrkadlilo aj v samotnom texte zámeru navrhovanej činnosti, a aj v posúdení jej vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia včítane vplyvov na zdravie človeka, nebolo identifikované znečisťovanie životného prostredia navrhovanou činnosťou nad medzné hodnoty ustanovené v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom bol do úvahy braný kumulatívny a synergický efekt.*

3) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Nové Košariská nachádza v 9. stupni ohrozenia horúčavami, 10. stupni ohrozenia suchom a 2. stupni ohrozenia povodňami.

   Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.

   Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „víťazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (https://shorturl.at/hjlr4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu: https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en.

   Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?

<u>*Doplňujúce informácie:*</u>

*Z hľadiska ochrany ovzdušia sa v rámci navrhovanej činnosti nenavrhuje nový stredný alebo veľký zdroj ZZO, na vykurovanie nie je potrebné spaľovanie zemného plynu, pričom ako zdroj tepla pre prípravu TÚV a vykurovanie, resp. chladenie je uvažované s médiom elektrická energia, pričom je predpoklad využívania aj tepelných čerpadiel. Taktiež nie je vylúčené používanie solárnych kolektorov. V rámci podpory biodiverzity a zadržiavania vody v území bude realizovaná výsadba vzrastlých drevín, čím sa zvýši počet drevín v predmetnom území a dažďové vody zo spevnených plôch a striech budú odvádzané na predmetných pozemkoch do vsaku, resp. budú využívané na polievanie zelene v prípade parkovacích plôch budú osadené ORL.*

4) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).

   Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

<u>*Doplňujúce informácie:*</u>

*Balík Fit for 55 je súbor návrhov na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív, ktorými sa má zabezpečiť, aby politiky EÚ zodpovedali cieľom v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament. Fit for 55 odkazuje na cieľ EÚ znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov aspoň o 55 %. Cieľom navrhovaného balíka je zosúladiť právne predpisy EÚ s cieľom do roku 2030. Cieľom balíka návrhov je vytvoriť súdržný a vyvážený rámec na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti klímy, ktorým sa zabezpečuje spravodlivá a sociálne korektná transformácia, zachováva a posilňuje inovácia a konkurencieschopnosť priemyslu EÚ a zároveň zabezpečujú rovnaké podmienky vo vzťahu k hospodárskym subjektom z tretích krajín a podporuje vedúce postavenie EÚ v celosvetovom boji proti zmene klímy. Realizácia navrhovanej činnosti a ani navrhovateľ nemajú dosah na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív, ktorými sa má zabezpečiť, aby politiky EÚ zodpovedali cieľom v oblasti klímy, na ktorých*

*sa dohodla Rada a Európsky parlament. Realizácia navrhovanej činnosti a ani navrhovateľ nemajú dosah na zosúlaďovanie právnych predpisov EÚ do roku 2030.*

*Z hľadiska ochrany ovzdušia sa v rámci navrhovanej činnosti nenavrhuje nový stredný alebo veľký zdroj ZZO, na vykurovanie nie je potrebné spaľovanie zemného plynu, pričom ako zdroj tepla pre prípravu TÚV a vykurovanie, resp. chladenie je uvažované s médiom elektrická energia, pričom je predpoklad využívania aj tepelných čerpadiel. Taktiež nie je vylúčené používanie solárnych kolektorov. V rámci podpory biodiverzity a zadržiavania vody v území bude realizovaná výsadba vzrastlých drevín, čím sa zvýši počet drevín v predmetnom území a dažďové vody zo spevnených plôch a striech budú odvádzané na predmetných pozemkoch do vsaku, resp. budú využívané na polievanie zelene v prípade parkovacích plôch budú osadené ORL.*

5) Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.

   Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

   Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadaviek, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

   Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?

   Zabudované emisie sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov.

   Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov.

   Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby.

Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.

Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

*Doplňujúce informácie:*

*Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov, uvedené sa týka aj zabezpečenia energetickej efektivity budov a použitých technológií. V rámci kapitoly IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie boli vyhodnotené predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľov. V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Požiadavka na vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu jednotlivých výrobkov je nad rámec požiadaviek zákona a smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (kodifikované znenie) a 2014/52/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorou sa mení smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie. Takéto hodnotenie by predstavovalo samostatný mnohostranný elaborát, ktorý sa v súčasnosti na základe dostupných informácií o navrhovanej činnosti nedá vôbec vypracovať, keďže nie sú známe všetky druhy stavebných materiálov a komponentov, ktoré by mali byť použité pri výstavbe navrhovanej činnosti a zároveň, ktoré by mali byť zahrnuté do takéhoto elaborátu. Zoznam použitých materiál komponentov sa spracováva až vo vyšších štádiách projektovej dokumentácie, kde sú kvalitatívne a kvantitatívne uvedené.*

6) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

*Doplňujúce informácie:*

*Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov. V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Vyhodnotenie účinnosti prijatých opatrení môže byť realizované až po ich realizácii.*

7) Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné

vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

*Doplňujúce informácie:*

*Prvky dopravnej a technickej infraštruktúry pre potreby navrhovanej činnosti sú navrhované v súlade s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov. Ich popis je uvedený v rámci zámeru navrhovanej činnosti a to aj vo vzťahu k nadradenej infraštruktúre, keďže navrhovaná činnosť sa má napojiť na existujúce prvky technickej a dopravnej infraštruktúry. Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s možnosťami napojenia na nadradenú infraštruktúru, pričom obec Dunajská Lužná je jedným z povoľujúcich orgánov a vyjadriť sa mohla aj v rámci predmetného zisťovacieho konania a bude sa vyjadrovať aj v rámci ich povoľovania podľa osobitných predpisov. Navrhovaná činnosť je v súlade s platnými územnoplánovacími dokumentáciami, ktoré platia pre predmetné územie (Územný plán regiónu - Bratislavský samosprávny kraj v znení jeho neskorších zmien a doplnkov (platné znenie) a s platným Územným plánom obce Dunajská Lužná v znení jeho neskorších zmien a doplnkov (platné znenie)), ako aj ostatnými relevantnými strategickými dokumentmi a programami hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktoré riešia predmetné územie. Priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti) prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry je zrejmé z textu samotného zámeru navrhovanej činnosti včítane jeho grafických príloh. Samotná navrhovaná činnosť priťaží svojou dopravou dotknuté prvky dopravnej infraštruktúry o 482 pohybov OA za deň (osobná doprava obyvateľov rodinných domov, ich návštevníkov a zamestnancov a návštevníkov navrhovanej občianskej vybavenosti obytnej zóny. V rámci prípravy zámeru navrhovanej činnosti, čo sa odzrkadlilo aj v samotnom texte zámeru navrhovanej činnosti, a aj v posúdení jej vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia včítane vplyvov na zdravie človeka, nebolo identifikované znečisťovanie životného prostredia navrhovanou činnosťou nad medzné hodnoty ustanovené v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom bol do úvahy braný aj kumulatívny a synergický efekt.*

8) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl. 4 Smernice o vodách č. 2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v § 16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z. z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§ 16a ods. 3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§ 17 ods. 7 zákona o znalcoch).

   Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.

   Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

*Doplňujúce informácie:*

*Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na dotknuté vodné útvary. V dôsledku realizácie navrhovanej činnosti nemôže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, resp. k nesplneniu environmentálnych cieľov dotknutých vodných útvarov. V zmysle § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov sa odborný posudok nevypracováva, ale orgán štátnej vodnej správy požiada poverenú osobu o vydanie odborného stanoviska, ktorého predmetom je určenie, či pri realizácii činnosti môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov dotknutých vodných útvarov. Odborné stanovisko poverenej osoby je podkladom pre vydanie záväzného stanoviska. Poverená osoba vypracuje odborné stanovisko na náklady žiadateľa. Taktiež na základe § 17 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch*

*a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa znalecký posudok nevypracováva, ale na požiadanie zadávateľa znalec potvrdí a doplní písomne podaný znalecký posudok alebo jeho obsah bližšie vysvetlí. Znalec vykoná doplnenie znaleckého úkonu ak boli dodatočne zistené nové skutočnosti majúce vplyv na závery znalca, ktoré neboli zohľadnené v podanom znaleckom úkone, a požiada o to zadávateľ a na odstránenie metodických alebo formálnych chýb v podanom znaleckom úkone z vlastného podnetu alebo na výzvu zadávateľa. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v súlade s požiadavkami zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. Popis navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov týkajúcich sa vodného hospodárstva v rámci navrhovanej činnosti je uvedený v rámci zámeru navrhovanej činnosti, ako aj ich vplyv na vodné útvary, pričom sú navrhované aj opatrenia na zadržiavanie vody v krajine a na zamedzenie ohrozenia vodných útvarov v dotknutom území (napr. ORL). Uvedené je zahrnuté do zámeru navrhovanej činnosti.*

9) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa § 5 až § 7 zákona o ovzduší a § 27 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č. 549/2007 Z. z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§ 19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§ 6 vyhlášky č. 549/2007 Z. z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§ 17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.

   Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.

   Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

<u>*Doplňujúce informácie:*</u>

*Podľa § 5 až § 7 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa § 5 venuje monitorovaniu kvality ovzdušia, pričom poverená organizácia zriaďuje a prevádzkuje národnú monitorovaciu sieť kvality ovzdušia, ktorá zahŕňa merania koncentrácií znečisťujúcich látok v súlade s požiadavkami hodnotenia úrovne znečistenia ovzdušia, čo je vo vzťahu ku navrhovateľovi a navrhovanej činnosti irelevantné. § 6 sa týka riadenia kvality ovzdušia pričom určuje kompetencie pre okresný úrad v sídle kraja, príslušný okresný úrad, samosprávny kraj a obec a teda nie pre navrhovateľov a navrhované činnosti a teda je požiadavka vo vzťahu k navrhovanej činnosti a navrhovateľovi irelevantná. § 7 Oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia sa zaoberá oblasťami riadenia kvality ovzdušia, národnými parkami, prírodnými parkami, chránenými krajinnými oblasťami, kúpeľnými miestami, prírodnými rezerváciami a národnými prírodnými rezerváciami.*

*V prílohe týchto doplňujúcich informácií Vám predkladáme akustickú štúdiu (Ing. Vladimír Plaskoň, EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., 05/2024), ktorá bola vypracovaná pre potreby navrhovanej činnosti a z ktorej vyplýva, že posudzované územie záujmovej časti obce Dunajská Lužná v okolí miestnej obecnej komunikácie je podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009*

*Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí zaradené do II. kategórie chránených území s prípustnou hodnotou 50 dB cez deň a večer a 45 dB v noci. V súčasnosti je obytné územie v riešenej lokalite obce zaťažované dopravným hlukom, ktorý pred oknami obytných budov neprekračuje prípustnú hodnotu v referenčnom intervale deň, večer a noc. Po realizácii navrhovanej činnosti v jestvujúcom obytnom území sa predikciou zistil nárast dopravného hluku na ulici Jasná o menej ako 2 dB v závislosti od vzdialenosti výpočtového bodu od vozovky ulice. Uvedený nárast hluku je z hľadiska subjektívneho vnímania sluchom zanedbateľný, z objektívneho hľadiska sa tento nárast pohybuje v rámci neistoty bežného merania hluku. Prípustná hodnota hluku v jestvujúcom obytnom území nebude prekročená ani po realizácii navrhovanej činnosti. Predikciou zistené imisné hodnoty hluku z dopravy pred fasádami budov navrhovaných rodinných domov nebudú prekračovať prípustné hodnoty hluku stanovené pre II. kategóriu chránených území. Prevetrávanie navrhovaných rodinných domov postačuje prirodzeným spôsobom otváravými oknami bez výrazného zníženia akustického komfortu. Navrhovaný objekt materskej školy nebude zasahovaný nadmerným hlukom z dopravy počas dennej doby používania jeho priestorov. Posudzovaný stav navrhovanej činnosti vyhovuje požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pre vonkajšie a vnútorné chránené prostredie dotknutého územia.*

*Odborný posudok v zmysle zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa vypracováva na účely konaní pred orgánmi ochrany ovzdušia, v rámci ktorého sa posúdi a zdokumentuje úplnosť a správnosť riešenia jednotlivých požiadaviek na stacionárny zdroj vyplývajúcich z predpisov ochrany ovzdušia alebo určených povoľujúcim orgánom, porovnaním údajov v žiadosti a v dokumentácii s konkretizovanými riešeniami overenými praxou a vyplývajúcimi z požiadaviek najlepšej dostupnej techniky v príslušnej oblasti a z odborných znalostí oprávneného posudzovateľa. Limitné hodnoty expozície hluku, vibrácií, znečisťujúcich látok v ovzduší a znečisťujúcich látok vo vodných útvaroch sú uvádzané vo všeobecne záväzných právnych predpisoch. V rámci navrhovanej činnosti nebude zriadený žiadny stredný alebo veľký stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia. Navrhovaná činnosť je naprojektovaná tak, aby boli splnené požiadavky príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov (včítane prahových hodnôt pre jednotlivé zložky životného prostredia, ak sú zadefinované vo všeobecne záväzných právnych predpisoch). Definovanie najbližšej súvislej obytnej zástavby obce Dunajská Lužná je uvedené v zámere navrhovanej činnosti.*

10) Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa § 28 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa § 29 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z.

*Doplňujúce informácie:*

*V rámci navrhovanej činnosti nie sú navrhované žiadne generátory nízkych frekvencií alebo vysokých frekvencií alebo zariadenia, ktoré takéto generátory obsahujú (zdroje elektromagnetického žiarenia), ktoré by mohli prekračovať limitné hodnoty expozície obyvateľov. V rámci navrhovanej činnosti nie sú navrhované žiadne umelé zdroje ultrafialového, infračerveného, laserového alebo iného optického žiarenia na iné účely ako osvetlenie, ktoré by mohli prekračovať limitné hodnoty expozície obyvateľov a ich prostredia.*

11) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.

*Doplňujúce informácie:*

*Počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti bude pôvodca odpadov pri nakladaní s odpadmi rešpektovať ustanovenia príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva to napr. zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov, vyhlášku č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákonov č. 111/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a 67/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z. a ktorým sa mení zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzné nariadenia obce Dunajská Lužná o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na ich území, resp. VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Spôsob nakladania s odpadmi v rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti je popísaný v rámci kapitoly IV.2. Údaje o výstupoch. zámeru navrhovanej činnosti. Pôvodca odpadu je povinný predchádzať vzniku odpadu zo svojej činnosti a obmedzovať jeho množstvo a nebezpečné vlastnosti. Odpad, vzniku ktorého nie je možné zabrániť, musí byť zhodnotený, prípadne zneškodnený v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva spôsobom, ktorý neohrozuje ľudské zdravie, životné prostredie a ktorý je v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.*

12) Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou.

*Doplňujúce informácie:*

*Počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti bude pôvodca odpadov pri nakladaní s odpadmi rešpektovať ustanovenia príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva to napr. zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov, vyhlášku č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o*

*Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákonov č. 111/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a 67/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z. a ktorým sa mení zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzné nariadenia obce Dunajská Lužná o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na ich území, resp. VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Spôsob nakladania s odpadmi v rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti je popísaný v rámci kapitoly IV.2. Údaje o výstupoch. zámeru navrhovanej činnosti. Pôvodca odpadu je povinný predchádzať vzniku odpadu zo svojej činnosti a obmedzovať jeho množstvo a nebezpečné vlastnosti. Odpad, vzniku ktorého nie je možné zabrániť, musí byť zhodnotený, prípadne zneškodnený v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva spôsobom, ktorý neohrozuje ľudské zdravie, životné prostredie a ktorý je v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.*

Návrhy zmierňujúcich, kompenzačných opatrení a návrh adaptačných a mitigačných opatrení na zmiernenie prejavov klimatickej krízy:

13) Podľa § 17 ods. 1 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29. odsek-13). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: https://enyiroportaj..org/portfoíta-item3/environmentaíne~ opatrenia-zds/.

    Stanovenie podmienok podľa § 29 ods. 13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z § 2 písm. d zákona EIA ale aj z ustanovenia §17 ods. 1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa § 178 ods. 3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda nehája svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia.

    Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa § 47 ods. 2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená.

    Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície § 488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s § 489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom - rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone".

Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v doplňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.

*Doplňujúce informácie:*

*Uvedená požiadavka smeruje na príslušný orgán a týka jeho rozhodovania, či sa bude alebo nebude navrhovaná činnosť posudzovať podľa zákona a preto sa k danej požiadavke nevyjadrujeme. V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.*

14) Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf):
    - Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf)
    - Rašeliniská - https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/
    - Dažďové záhrady - Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostyabilizačnej úlohe.
    - Biosolárne strechy - Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.
    - Zelené fasády - Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.
    - Retenčné a zelené parkoviská - Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.
    - Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia; myslí sa tým nielen počet ale aj umiestnenie, aby svojou korunou tieto 4 parkovacie státia tienili. Koreňovú sústavu pri tom je potrebné zakladať tzv. švédskym systémom alebo ako alternatívu použiť systém tzv. stromových buniek.
    - Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

*Doplňujúce informácie:*

*Z hľadiska ochrany ovzdušia sa v rámci navrhovanej činnosti nenavrhuje nový stredný alebo veľký zdroj ZZO, na vykurovanie nie je potrebné spaľovanie zemného plynu, pričom ako zdroj tepla pre prípravu TÚV a vykurovanie, resp. chladenie je uvažované s médiom elektrická energia, pričom je predpoklad využívania aj tepelných čerpadiel. Taktiež nie je vylúčené používanie solárnych kolektorov. V rámci podpory biodiverzity a zadržiavania vody v území bude realizovaná výsadba vzrastlých drevín, čím sa zvýši počet drevín v predmetnom území a dažďové vody zo spevnených plôch a striech budú odvádzané na predmetných pozemkoch do vsaku, resp. budú využívané na polievanie zelene v prípade parkovacích plôch budú osadené ORL.*

Návrhy vo veci samej a všeobecné ustanovenia:

Vzhľadom na charakter zámeru nepožadujeme ďalšie posudzovanie; objasnenie, dopracovanie a dovysvetlenie v kontexte vytýkaných nedostatkov žiadame vyriešiť v rámci ďalšieho dokazovania v zisťovacom konaní. V rámci rozhodnutia podľa § 29 ods. 13 v časti výroku o podmienkach žiadame do tejto časti rozhodnutia zahrnúť aj všetky nami navrhované opatrenia alebo im z hľadiska environmentálneho úžitku a ekosystémovej funkcionality ekvivalentné.

Žiadame vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle § 12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

*Doplňujúce informácie:*

*Zámer navrhovanej činnosti bol vypracovaný v zmysle požiadaviek prílohy č. 9 zákona. V rámci prípravy zámeru navrhovanej činnosti, čo sa odzrkadlilo aj v samotnom texte zámeru navrhovanej činnosti, a aj v posúdení jej vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia včítane vplyvov na zdravie človeka, nebolo identifikované znečisťovanie životného prostredia navrhovanou činnosťou nad medzné hodnoty ustanovené v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom bol do úvahy braný aj kumulatívny a synergický efekt.*

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.

*Doplňujúce informácie:*

*Priebeh a forma konzultácií vychádzajú z požiadaviek zákona.*

Vypracované: dňa 03. 06. 2024 v Bratislave

Ing. Peter Jakubec
konateľ spoločnosti GREEN LAND, s.r.o.

Príloha: 1 x Akustická štúdia (Ing. Vladimír Plaskoň, EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., 05/2024)